

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ БУДОВИ ШКІРИ ЗА УМОВ МОДЕЛЮВАННЯ ХІМІЧНИХ ОПІКІВ

Бончев С. Д., Дейнека В. М., студ. 3-го курсу

Науковий керівник – проф. В. З. Сікора

СумДУ, кафедра анатомії людини

В повсякденній діяльності людина постійно стикається в побуті і на виробництві з величезною кількістю хімічних речовин, які викликають опіки шкіри. Хоча питома вага хімічних опіків (4,8-5,6 %) серед всіх уражень шкіри невелика, актуальність проблеми хімічної травми не викликає сумнівів.

Тому метою нашої роботи стало вивчення хімічного опіку шкіри III ступеня на молодих лабораторних тваринах в різні терміни спостереження (1,3,7,14,21 доба).

Експеримент був поставлений на 30 білих щурах-самцях 4-х місячного віку. Тварин утримували в стандартних умовах віварію, всі експерименти проводились з дотриманням Європейської конвенції про захист хребетних тварин (Стразбург, 1985).

Всім тваринам експериментальної групи під інгаляційним наркозом в міжлопатковій ділянці на попередньо виголену шкіру під трафарет з отвором площею 1 см² наносився 50 % розчин азотної кислоти в кількості 0,3 мл. Щурів виводили з експерименту на 1,3,7,14,21 добу відповідно термінам, що відображають протікання основних процесів регенерації шкіри при опіках. На гістологічне дослідження брали центральну частину шкіри з опіком та ділянки, що межують із незміненими тканинами.

Вже на 1 добу видно склеєні між собою колагенові волокна сосочкового і сітчастого шарів. Змертвіння захоплює всі шари шкіри. Волосся цибулини, сальні і потові залози деформовані, зморщені, просвіт судин розширений, заповнений еритроцитами. Будова стінок судин невиразна, часто спостерігаються тромбози, ділянку некроза оточує широка зона набряклих тканин, виявляється змертвіння волосяних цибулин, сальних і потових залоз.

На 3 добу запальні зміни та змертвіння тканин виражені сильніше, струп, що спостерігається над місцем ураження починає відділятися від уражених тканин. По всій площині опіку та поза його межами – набряк.

З 7 доби починається утворення грануляційної тканини та епітелізація шкіри від країв дефекту. Струп починає відпадати, тим самим оголює вражену ділянку шкіри, яка є середовищем для розвитку мікроорганізмів.

На 14 добу площа дефекту зменшується, зникають ознаки набряку, залишаються мінімальна запальна інфільтрація. Кількість сполучної тканини на початку 21 доби є значною, при чому відбувається збільшення грубоволокнистого компоненту. Від грануляційної тканини залишилися лише слідові зміни, а епітелізація не закінчується навіть в останні терміни спостереження.

Таким чином, хімічний опік шкіри супроводжується некробіозом тканин та деструкцією білків ураженої ділянки, реактивними змінами прилеглих до опікової рани тканин. При цьому спостерігається пізній початок процесів епітелізації, які не закінчуються навіть через 21 добу після моделювання хімічного опіку.